

Основна школа „Ђура Јакшић“ Трнава

На основу члана 119. став 1, тачка 2 Закона о основној образовања и васпитања („Сл.гл.РС“ бр. 88/2017, 27/18 – др.закон, 10/2019 и 6/2020, 129/2021) на седници Школског одбора одржаној 15.9.2023. године, чланови ШО одбора су једногласно донели Одлуку којом се усваја Извештај о самовредновању рада школе за 2022/2023. годину.

ОДЛУКА

**Усваја се Извештај о самовредновању рада школе за
2022/2023. годину.**

ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ И ВРЕДНОВАЊУ РАДА ШКОЛЕ ЗА ШКОЛСКУ 2022/2023. ГОДИНУ

На основу упутстава о процесу самовредновања и вредновања, почетком школске 2022/2023. године оформљен је школски тим за самовредновање и вредновање рада школе, који сачињавају:

- Директор школе, професор разредне наставе Санела Међедовић
- Координатор, професор разредне наставе Мисала Зекић
- Стручни сарадник, педагог Елзана Салиховић
- Наставник, Амела К.Прелић
- Наставник, Анес Кадрић
- Представник Савета родитеља, мајка Аида Бајровић
- Представник Ученичког парламента, ученик Дамир Билаловић

Током протеклог периода школски тим за самовредновање и вредновање рада школе бавио се процењивањем подршке ученицима, етоса, наставе и учења, постигнућа ученика, организације рада школе и управљања људским и материјалним ресурсима. Овим су обезбеђени подаци на основу којих се може извршити и процена достигнућа школе у области **Програмирање, планирање и извештавање**, тако да се школски тим за самовредновање и вредновање рада школе одлучио да за ову школску годину то и буде кључна област процене. Планирање и програмирање образовно-васпитног рада, рада органа, тела и тимова је у функцији квалитетног, ефикасног и ефикасног рада у школи. Усмерено је на развој и остваривање циљева образовања и васпитања, стандарда постигнућа/исхода у наставним предметима и општих међупредметних и предметних компетенција. Област Програмирање, планирање и извештавање на основу описа реализованих активности дефинише активности и циљеве којима се прописује шта ће се даље у школи догађати, тако да се суштински принципи и одлике једног образовно-васпитног предлога саопште у форми која ће бити подложна како критичкој анализи, тако и ефикасном превођењу у праксу.

ФАЗЕ САМОВРЕДНОВАЊА

Самовредновање и вредновање рада школе у области Програмирање, планирање и извештавање трајало је од септембра 2022. године до јуна 2023. године, по тимски разрађеном плану и укључивало је следеће кораке:

- Одређени су извори података за самовредновање рада школе у области Програмирање, планирање и извештавање:

а) Школска документација:

- Школски програм
- Годишњи план рада школе (наставни планови и програми, индивидуални образовни планови)
- Развојни план школе
- Годишњи извештај о раду школе
- Извештаји о самовредновању и вредновању рада школе
- Извештаји са седница стручних органа школе.

б) Структурирани интервјуи на основу израђених чек листа за процену Школског програма, Годишњег плана рада школе, Развојног плана школе и Годишњег извештаја о раду школе (у прилогу).

в) Тематски планирани разговори о усклађености Школског програма, Годишњег плана рада школе и Развојног плана школе са наставним плановима и индивидуалним образовним плановима, потребама ученика и родитеља, потребама сарадње школе са локалном заједницом, као и са реалним потенцијалима школе; у оквиру ових тематских разговора потребно је доћи и до процене нивоа остварености оптималног протока информација у процесу комуникације и извештавања о садржајима релевантним за васпитно-образовни процес.

г) Опсервација репрезентативних сегмената реализације садржаја Школског програма, Годишњег плана рада школе и Развојног плана школе (кроз праћење сумирања постигнућа за сваки класификациони период током школске године).

- Дефинисан је узорак за испитивање структурираним интервјуом и за вођење тематски планираних разговора (руководиоци стручних већа и стручних актива, 30% наставника школе, родитељи ученика и представници локалне заједнице). Направљен је оперативни план реализације процеса самовредновања и вредновања, који укључује: план активности и поделу задатака међу члановима тима за самовредновање, временску артикулацију активности, конкретизацију начина вођења структурираних интервјуа и тематски планираних разговора.

Одржавани су састанци тима за самовредновање ради стицања увида у ток реализације планираних активности и размене релевантних искустава и мишљења у вези са процесом самовредновања у области Програмирање, планирање и извештавање.

Обављено је истраживање и анализа предвиђене документације, спроведено је испитивање планираног узорка структурираним интервјуом уз вођени тематски планиран разговор.

Извршена је дескриптивна анализа прикупљених података, изведени су закључци и процене и дати су предлози за даље унапређивање Школског програма, Годишњег плана рада школе, Развојног плана школе и токова и начина размене информација и извештавања у школи.

Тим за самовредновање је саставио извештај о самовредновању и вредновању рада школе за школску 2022/2023. годину.

РЕЗУЛТАТИ САМОВРЕДНОВАЊА И ВРЕДНОВАЊА РАДА ШКОЛЕ У ОБЛАСТИ ПРОГРАМИРАЊЕ, ПЛАНИРАЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ

Увидом у школску документацију, спровођењем структурираног интервјуа уз вођење планираних тематских разговора, као и опсервацијом репрезентативних сегмената реализације садржаја Школског програма и Годишњег плана рада школе и на основу Годишњег извештаја о раду школе, дошло се до следећих резултата.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

Увидом у Школски програм може се рећи да је он у целини гледано усклађен са Законом о основама система образовања и васпитања. Обједињен Школски програм садржи назив, врсту и трајање за основно образовање и васпитање. У њему су истакнути сврха, циљеви и задаци који су дати у правилницима о наставном плану и програму. Школски програм укључује обавезне и изборне наставне предмете и њихове обавезне и слободне садржаје, и садржаје осталих облика образовно-васпитног рада. Такође, садржи трајање и основне облике извођења програма, фонд часова за сваки предмет и фонд часова за сваки разред, као и начин и поступак остваривања прописаних наставних. Укључено је и прилагођавање програма уз конкретизацију методских поступака са циљем индивидуализације наставе и ради обезбеђивања израде индивидуалних образовних планова са измењеним наставним садржајима у складу са карактеристикама сваког ученика понаособ. Успостављена је корелација унутар предмета и са другим предметима због целовитог приступа у стицању знања и умећа утканих у целокупан развој ученика. Школски програм има садржаје и активности којима се остварује корелација и усклађивање основног образовања и васпитања, чиме се омогућује континуитет образовно-васпитног процеса. Оперативни планови се као прилог Школском програму чувају у школи. Школски програм садржи и посебне програме васпитно-образовног рада: Програм професионалне оријентације, Програм здравствене заштите и васпитања ученика, Програм превенције малолетничке делинквенције, Програм превенције наркоманије, Образовни програм за развој, мир и толеранцију, Програм примене конвенције о правима детета, Програм заштите на раду.

Процена квалитета самог Школског програма и квалитета његове понуде је заснована на подацима из извештаја о самовредновању и вредновању рада школе у областима Подршка ученицима, Етос, Организација рада школе, управљање људским и материјалним ресурсима, као и на основу прикупљених података путем посматрања, разговора и анализе расположиве документације. Узимајући у обзир услове у којима школа функционише (непосредно окружење, материјално-

технички, људски, финансијски и ресурси локалне средине), као и интересе и интересовања ученика, њихове специфичне развојне потребе, уочава се да је Школски програм адекватно артикулисан и по питању садржаја и по питању његове операционализације. Самим тим се у оптималној мери обезбеђује остваривање потреба родитеља и ученика. Школски програм укључује активности којима се излази у сусрет потребама локалне заједнице као што су културно- забавне активности и друштвено-користан рад (реализација приредби, изложби, учествовање на локалним манифестацијама као што је крос, ликовни и литерарни конкурси, активности еколошке секције). Анализом свих установљених доказа коришћених у процесу самовредновања долази се до закључка да се Школским програмом у највећој могућој мери користе постојећи потенцијали школе. Такође се Школским програмом остварују перспективе за проширење актуелних капацитета школе у складу са Развојним планом.

ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА ШКОЛЕ

Годишњи план рада школе је усклађен са Законом о основама система образовања и васпитања (посебним законима, подзаконским актима релевантним за рад школе, правилницима о наставним плановима и програмима по којима се ради). Такође је у складу са Статутом и нормативним актима установе и Школским програмом, као и са Развојним планом установе и ослања се на Извештај о раду школе у претходној школској години. Полазни принципи и основе израде Годишњег плана рада школе су спрега могућности и потреба ученика и капацитета и услова рада школе, као и услова у локалној средини.

Годишњи план рада школе је оперативан и укључује садржаје којима се обезбеђује корелација и усклађивање основног образовања и васпитања. Такође је њиме обезбеђена могућност креирања индивидуалног образовног плана са измењеним садржајима у складу са могућностима сваког ученика понаособ.

Годишњим планом рада школе утврђено је време, место и носиоци остваривања плана образовања и васпитања. Организација образовно-васпитног рада је базирана на Школском календару за основну школу, укључује Календар значајних активности у школи (Дан школе, јубилеји, значајни датуми, екскурзије, настава у природи, излети, такмичења, смотре, испити) и ритам радног дана. У Годишњем плану рада је дефинисано место реализације програма образовања и васпитања (образовно-васпитни процес се одвија у учионицама, делом у опремљеним кабинетима, а ваншколске активности се одвијају у школском дворишту, као и у различитим просторима ван школе).

Годишњим програмом рада утврђен је начин остваривања програма образовања и

васпитања кроз организацију рада школе која садржи годишњи фонд редовне и изборне наставе, као и годишњи фонд васпитног рада, проширену делатност школе усклађену са редовном делатношћу школе, поделу одељења на наставнике и остала задужења свих запослених у оквиру 40-часовне радне недеље, годишњи фонд за свако задужење. Укључени су и планови и програми рада органа установе (Школског одбора, директора школе, Савета родитеља, Педагошког колегијума, Наставничког већа, Одељењских већа, Педагошког већа, Стручних већа по областима предмета, Стручног актива за развој школског програма, Стручног актива за развојно планирање, Стручног актива за самовредновање и вредновање рада школе, других стручних актива у складу са статутом, као што су стручни активи наставника млађих, старијих разреда), планови и програми стручног сарадника , планови и програми наставника (редовне наставе, изборне наставе и васпитног рада, допунске наставе који се као прилог чувају у школи), планови и програми ваннаставних активности (слободних активности ученика, секција, ученичких организација, хора, екскурзија, ученичке задруге), посебни планови и програми васпитно-образовног рада (професионалне оријентације, здравствене заштите ученика, здравственог васпитања ученика основне школе , превенције малолетничке делинквенције, превенције наркоманије, за развој, мир и толеранцију, програм примене конвенције о правима детета, заштите на раду, Посебни протокол за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања) и остали планови и програми (унапређивања образовно-васпитног рада, стручног усавршавања наставника, стручних сарадника и сарадника у настави, сарадње са родитељима, сарадње са друштвеном средином, школског маркетинга).

РАЗВОЈНИ ПЛАН ШКОЛЕ.

Развојни план школе садржи дефинисање и планирање развоја у областима квалитета предвиђених Правилником за израду Развојног плана. Он је израђен за период од 2019-те до 2024-те године на основу резултата самовредновања и вредновања рада школе у свим предвиђеним областима: Подршка ученицима, Етос, Настава и учење, Образовна постигнућа ученика, Организација рада школе, управљање људским и материјалним ресурсима, Програмирање, планирање и извештавање. У оквиру ових кључних области су израђени развојни циљеви, развојни задаци, конкретне активности, предвиђени су носиоци активности и време њихове реализације, дефинисани су критеријуми за евалуацију остварености планираних активности, као и извори доказа о успешној остварености.

Развојни план школе садржи довољно обухватно и репрезентативно представљање школе, као и интерну евалуацију и анализу њених снага и слабости. У њему су садржане мере за унапређивање образовно-васпитног рада на основу анализе

резултата ученика на завршном испиту. У Развојни план су примарно укључене мере за унапређивање и доступност одговарајућих облика подршке (здравствене, социјане, психолошке) и неопходна прилагођавања наставних и васпитних садржаја и услова рада за достизање оптималног квалитета образовања и васпитања за децу и ученике којима је потребна додатна подршка. Посебна пажња се у Развојном плану поклања континуираним мерама превенције насиља и њиховом сталном унапређивању кроз креирање начина за подизање нивоа сарадње међу ученицима, наставницима и родитељима, тј. другим законским заступницима. Развојни план садржи предвиђене мере превенције осипања ученика којима се ученицима обезбеђује сигурна, подржавајућа, стимулативна и мотивишућа средина за целокупни раст и развој. Одговарајућу подршку за адекватно реализовање и унапређивање образовно- васпитне улоге у раду са ученицима са сметњама у развоју наставници добијају кроз стално стручно усавршавање, тако да је и у Развојни план као важан сегмент укључен и план стручног усавршавања наставника, стручних сарадника и директора школе. Развојни план такође садржи мере за увођење иновативних метода наставе, учења и оцењивања ученика, начине обезбеђивања и креирања и израде примерених методичко-дидактичких материјала и средстава. Имајући у виду неопходност тимског, целовитог приступа у образовању, васпитању и целокупном збрињавању ученика, у Развојни план је унет и план укључивања родитеља или других законских заступника ученика у рад школе. Значајан део обезбеђивања континуитета подршке ученицима је стална сарадња наставника, стручних сарадника и управе школе са породицом ученика, у вези са чиме Развојни план садржи програм сарадње школе са породицама ученика. У Развојни план школе је такође у функцији што потпунијег збрињавања ученика укључен и план сарадње и умрежавања школе са другим школама, установама и институцијама.

Када је у питању област Програмирање, планирање и извештавање, у Развојном плану је предвиђена израда Школског програма који ће обухватити програм основног образовања и васпитања. Годишњег плана рада школе за наредну школску годину и Извештаја о раду школе за претходну школску годину, уз остваривање њихове усаглашености са новим Развојним планом школе (од 2019. до 2024. године). Уз овај развојни циљ планирано је и унапређивање наставних и ваннаставних активности, културних, спортских, јавних дешавања у школи и ван ње ради свестранијег развоја ученика и квалитетнијег организовања слободног времена.

ИЗВЕШТАВАЊЕ.

Имајући у виду карактеристике и потребе ученика и полазника школе, од самог пријема и током њихове адаптације на школске услове неопходна је стална размена релевантних информација између свих запослених, као и са родитељима и другим законским заступницима, центрима за социјални рад, здравственим установама, другим школама и установама, а са циљем адекватне подршке ученицима у образовно-васпитном процесу и ради целовитог збрињавања у функцији њиховог целокупног развоја. Извештавање је саставни део како свакодневне сарадње у раду са ученицима и полазницима са сметњама у развоју, тако на састанцима тимова школе, као и крају сваког класификационог периода, што је видљиво из конкретних записника и размењених дописа, формираних процена и мишљења између школе и других установа и институција.

На крају школске године израђен је Годишњи извештај о раду школе. Он садржи опис услова под којима се одвијао образовно-васпитни процес и опис организације оствареног образовно-васпитног рада. Годишњи извештај о раду школе укључује извештаје о реализованим активностима органа управљања, руковођења и стручних органа школе, стручних сарадника и извештаје остварених активности индивидуалних наставника школе. У њему су садржани и извештаји о реализацији наставних програма и остваривању ваннаставних активности. Годишњи извештај о раду школе садржи извештаје о остварености посебних програма и извештај о реализацији програма стручног усавршавања наставника, васпитача, стручних сарадника и директора школе. У Годишњем извештају је садржан и извештај о спровођењу завршног испита ученика на крају основног васпитања. Он укључује извештај о оствареној сарадњи са друштвеном средином, и о реализацији програма развојног планирања, као и о остварености програма школског маркетинга. Годишњи извештај о раду школе садржи и евалуацију Годишњег плана рада школе, на основу чега се може надаље унапређивати квалитет рада школе у области Програмирање, планирање и извештавање.

ПРОЦЕНА НИВОА ОСТВАРЕНОСТИ И ПРЕДЛОЗИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ РАДА ШКОЛЕ У ОБЛАСТИ ПРОГРАМИРАЊЕ, ПЛАНИРАЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ

У овој области смо сагледавали квалитет рада школе по питању осмишљавања и реализације активности планирања и извештавања у школи, као и сврсисходну повезаност школе са другим чиниоцима од утицаја на функционисање школе у овом домену. На основу увида у одговарајућу школску документацију, испитивањем структурираним интервјуом базираном на формираним чек листама уз вођење планираних тематских разговора и опсервацијом репрезентативних сегмената реализације Школског програма, Годишњег плана рада школе и Развојног плана школе, дошли смо до процене да квалитет рада наше школе у области Програмирање, планирање и извештавање у целини гледано одговара нивоу остварености 4 (четири).

Такође сматрамо да је на плану даљег унапређивања рада школе у овој области потребно предузимати следеће кораке:

- Укључивање смерница за прилагођавање Школског програма за ученике са сметњама у развоју развијањем аутентичних школских модела тематског/интегрисаног програма наставе и учења уз висок степен диференцијације наставе, примену разноврсних метода и облика рада и стратегија прилагођавања наставе потребама и интресеовањима ученика.
- Обогаћивање садржаја школских програма сваког предмета увођењем осавремењених садржаја примерених могућностима и специфичностима ученика.
- Иновација наставе у области метода, облика рада и савремених наставних средстава у складу са потребама ученика.
- Потенцирати корелацију унутар предмета и између предмета у оквиру потребне индивидуализације образовно-васпитног процеса.
- Могућности и потреба ученика и капацитета и услова рада школе, као и услова у локалној средини.
- Континуирано остваривање корелације између глобалних, оперативних и индивидуалних образовних планова.
- Остваривање међупредметних компетенција са циљем подршке целокупном развоју ученика.
- Обезбеђивати сталну комуникацију између свих носилаца образовно-васпитног процеса и родитеља/других законских заступника разменом релевантних информација о ученицима и њиховом напредовању у погледу остваривања предвиђених исхода.

- Прилагођавати циљеве и задатке Годишњег плана рада, поштујући специфичности ученика уз сагласност Школске управе.
- Прилагођавати методе, облике и наставна средства у складу са могућностима ученика и родитеља/других законских заступника ученика.
- Обезбеђивати материјално-техничке и организационе услове за реализацију наставе примерено капацитетима и потребама ученика и могућностима родитеља/других законских заступника ученика.

ПРИЛОГ: ЧЕК ЛИСТЕ

ЧЕК ЛИСТА-1: ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

ТВРДЊЕ (предвиђени одговори су: ДА или НЕ)

1. Школски програм садржи назив, врсту и трајање Школског програма за основно образовање и васпитање, средњу школу и функционално основно образовање одраслих.
 2. Школски програм садржи сврху, циљеве и задатке Школског програма.
 3. Школски програм садржи обавезне и изборне наставне предмете и њихове обавезне и слободне садржаје, и садржаје осталих облика образовно-васпитног рада.
 4. Школски програм укључује садржаје који су усклађени са циљевима, задацима и активностима развојног плана школе.
 5. Школски програм садржи трајање и основне облике извођења програма.
 6. Школски програм садржи фонд часова за сваки разред.
 7. Школски програм садржи фонд часова за сваки предмет.
 8. Школски програм садржи начин и поступак остваривања прописаних наставних планова и програма.
 9. Школски програм садржи врсте активности у образовно-васпитном раду.
 10. Школски програм садржи програмске садржаје и активности којима се остварује корелација и усклађивање основног образовања и васпитања, функционалног основног образовања одраслих и средњошколског образовања и васпитања.
 11. Школски програм обезбеђује остваривање наставних планова и програма и креирање индивидуалних образовних планова.
 12. Школски програм обезбеђује остваривање потреба ученика и родитеља.
 13. Школски програм обезбеђује остваривање потреба локалне заједнице.
- Школским програмом се на најбољи начин користе потенцијали школ

ЧЕК ЛИСТА-2: ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА ШКОЛЕ

ТВРДЊЕ (предвиђени одговори су: ДА или НЕ)

1. Годишњи план рада школе утврђује време остваривања плана образовања и васпитања.
2. Годишњи план рада школе утврђује место остваривања плана образовања и васпитања.
3. Годишњи план рада школе утврђује начин остваривања плана образовања и васпитања.
4. Годишњи план рада школе утврђује носиоце остваривања плана образовања и васпитања.
5. Годишњи план рада школе је у складу с развојним планом.
6. Годишњи план рада школе је у складу с програмом образовања и васпитања.
7. Годишњи план рада школе је оперативан.
8. Годишњи план рада школе укључује садржаје којима се обезбеђује корелација и усклађивање основног образовања и васпитања..
9. Годишњи план рада школе обезбеђује могућност креирања индивидуалног образовног плана.

ЧЕК ЛИСТА-3: РАЗВОЈНИ ПЛАН ШКОЛЕ ЗА ПЕРИОД ОД 2019-2024. ГОДИНЕ

ТВРДЊЕ (предвиђени одговори су: ДА или НЕ)

1. Развојни план школе садржи представљање школе.
2. Развојни план школе садржи интерну евалуацију и анализу снага и слабости школе.
3. Развојни план школе садржи дефинисање и планирање развоја у областима квалитета предвиђених Правилником за израду развојног плана.
4. Развојни план школе садржи мере унапређивања образовно-васпитног рада на основу анализе постигнућа ученика на завршном испиту.
5. Развојни план школе садржи мере за унапређивање одговарајућих облика додатне подршке ученицима у образовно-васпитном процесу.
6. Развојни план школе садржи мере превенције насиља и побољшања сарадње међу ученицима, наставницима, родитељима и другим законским заступницима.
7. Развојни план школе садржи мере превенције осипања ученика.
8. Развојни план школе садржи мере унапређивања стручног усавршавања наставника, стручних сарадника и директора.
9. Развојни план школе садржи мере за увођење иновативних метода наставе, учења и оцењивања.
10. Развојни план школе садржи план укључивања родитеља и других законских заступника у рад школе.
11. Развојни план школе садржи програм сарадње са породицама ученика, уз укључивање центара за социјални рад и здравствених установа.
12. Развојни план школе садржи план сарадње и умрежавања школе са другим школама и установама.

ЧЕК ЛИСТА-4: ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ШКОЛЕ

ТВРДЊЕ (предвиђени одговори су: ДА или НЕ)

1. Годишњи извештај о раду школе садржи опис услова под којима се реализовао образовно-васпитни процес.
 2. Годишњи извештај о раду школе садржи опис организације оствареног образовно-васпитног рада.
 3. Годишњи извештај о раду школе садржи извештаје о реализованим активностима органа управљања, руковођења и стручних органа школе.
 4. Годишњи извештај о раду школе садржи извештаје о реализованим активностима стручних сарадника.
 5. Годишњи извештај о раду школе садржи извештаје о реализованим активностима наставника индивидуалне наставе.
 6. Годишњи извештај о раду школе садржи извештај о остваривању наставних програма.
 7. Годишњи извештај о раду школе садржи извештај о остваривању ваннаставних активности.
 8. Годишњи извештај о раду школе садржи извештаје о реализацији посебних програма.
 9. Годишњи извештај о раду школе садржи извештај о реализацији програма стручног усавршавања.
 10. Годишњи извештај о раду школе садржи извештај о спровођењу завршног испита на крају основног и средњег образовања и васпитања.
 11. Годишњи извештај о раду школе садржи извештај о реализацији сарадње са друштвеном средином.
 12. Годишњи извештај о раду школе садржи извештај о реализацији програма развојног планирања.
 13. Годишњи извештај о раду школе садржи извештај о реализацији програма школског маркетинга.
- Годишњи извештај о раду школе садржи евалуацију Годишњег плана рада школе.